

<https://www.delo.si/novice/slovenija/obvezni-drugi...>

1 / 4

Obvezni drugi tuji jezik in dodatna ura športa

V končnem predlogu ostajata tudi dve ravni za vse predmete na splošni maturi.

Kaj sploh bo mogoče izpeljati (in financirati), kar je zapisano v predlogu nacionalnega programa, bodo na ministrstvu za vzgojo in izobraževanje povedali po proučitvi dokumenta. Tega je s kolegi predstavil vodja delovne skupine Janez Vogrinc (četrti z leve). FOTO: Jože Suhadolnik/Delo

Špela Kuralt

1. 7. 2024 | 21:14

1. 7. 2024 | 21:14

7:17

A+ A-

Predlog nacionalnega programa vzgoje in izobraževanja (NPVI) 2023–2033 kljub prejetim 486 pripombam ni bistveno drugačen od februarskega osnutka. Ostaja za sloveniste nesprejemljiv predlog ločitve mature pri slovenščini na dve ravni in da bi dijaki s poklicno maturo za univerzitetni študij morali opraviti vse tri obvezne predmete na splošni maturi. Nekateri menijo, da je predlog premalo ambiciozen in da še vedno vključuje premalo gibanja.

Delovna skupina, ki jo je vodil **Janez Vogrinc**, v predlogu NPVI predlaga 306 ukrepov, 22 več, kot so jih predlagali v osnutku. Še vedno ostaja predlog obveznega drugega tujega jezika v tretjem triletju, takrat naj bi učenci dobili tudi dodatno uro športa, skupno pet ur športa pa bi morala šola omogočiti učencem in dijakom z izbirnimi predmeti, razširjenim programom ...

Na osnutek nacionalnega programa vzgoje in izobraževanja 486 pripomb.

Predlog dveh ravni pri slovenščini na maturi ostal kljub nasprotovanju slovenistov.

V programu dodatna ura športa, a še premalo, opozarja stroka.

Šolam bi za vsakega na novo vključenega učenca priseljenca sistemizirali delež učitelja za poučevanje začetnega pouka slovenščine, do katerega bi bili učenci priseljenci upravičeni tudi v tretjem in četrtem letu vključitve. Poleg tega predlagajo dodatno financiranje tistih šol, ki zaradi posebnih okoliščin, kot je, denimo, oddaljenost od kulturnih središč, potrebujejo dodatna finančna sredstva.

Matura

Predlog NPVI ohranja dve ravni mature pri vseh predmetih, dijaki, ki opravljajo splošno maturo, bi morali obvezno opraviti en obvezni in en izbirni predmet na višji ravni. Slovenisti so ostro proti ločevanju zdaj enotne ravni pri slovenščini, saj menijo, da bi se s tem znižala raven zahtevanega znanja in da gre za približevanje splošne k poklicni maturi.

Vogrinc je to zanikal: »Nikakor ne gre za nižanje ravni zahtevnosti pri učnem jeziku, niti za približevanje poklicni maturi, niti to ni zaradi priseljencev, kar so bili tudi očitki. Prav nasprotno. Želimo zvišati raven zahtevnosti.«

Po predlogu NPVI dijaki s poklicno maturo ne bi mogli več le s petim predmetom splošne mature na univerzitetni študij. Vogrinc je priznal, da predlog NPVI v tem delu ni usklajen z osnutkom predloga zakona o visokem šolstvu, na katerega komentarje zbirajo še nekaj dni. Se pa s temi rešitvami strinjajo gimnazijski ravnatelji, je dejala ravnateljica Gimnazije Novo mesto **Mojca Lukšič**: »Peti predmet nima mesta v prehodu na univerzitetni študij. To je anomalija, ki jo je treba odpraviti. Univerzam sporočamo, naj si gredo pogledat, kaj se ti dijaki učijo, kakšen je nivo znanja v programu tehnik in kakšen v programu gimnazija. Ne, koliko je ur, ampak kakšen je nivo znanja. Naj ne govorijo, kako je bilo, ko so oni hodili na te šole, ker to je bilo pred 30 leti, ko je bilo znanje veliko bolj primerljivo.« Dodala je, da podpira tudi dve ravni pri vseh maturitetnih predmetih: »A najprej naj se uredi prehod v univerzitetni prostor, potem pa naj se gimnazijcem ne le omogoča, ampak se od njih tudi zahteva, da gredo delat predmete na višji ravni.«

306

ukrepov je v predlogu nacionalnega programa vzgoje in izobraževanja

Premalo smelo

Predsednica združenja ravnateljev **Mojca Mihelič** je dejala, da so zadovoljni z dodatno uro športa v tretjem triletju, glede obveznega drugega tujega jezika pa so mnenja ravnateljev različna. Čeprav se strinja s predlogom financiranja šol z različnimi okoliščinami in sistemizacijo deležev delovnih mest že ob enem novem priseljencu, poudarja, da bi vse rešilo več denarja za šolstvo.

Minister za vzgojo in izobraževanje **Darjo Felda** je povedal, da bodo dokument proučili, Vogrinc je dejal, da naj bi bil septembra predlog NPVI v državnem zboru, v pol leta pa bo ministrstvo pripravilo akcijske načrte za implementacijo programa. Miheličeva pravi, da so pričakovali več:

»Slovenski šolski sistem je nujno potreben prenove. Verjeli smo, da bo s tem dokumentom dana generalna nova usmeritev, kaj naj šolstvo dosega. Zdaj se pa spet vrtimo okoli tega, ali bo pisalo tako ali malo drugače. Tako zelo se ukvarjamo z dokumenti, zgodilo pa se bo samo to, da bodo nove volitve in bomo spet tekli novi krog.«

Gibanje

Tudi v Zvezi aktivov svetov staršev Slovenije pozdravljajo dodatno uro športa, a predsednica **Lara Romih** je dodala: »Tudi dve ali tri dodatne ure bi bile dobrodošle in umik česa drugega. Vse raziskave in prav tako običajna logika povedo, da šele zdrav in fizično sposoben otrok lahko sledi pouku. Pozdravljamo tudi dodatno financiranje za šole, kjer se zaradi izrednih okoliščin pokaže potreba po tem. Še vedno nas skrbi obveznost drugega tujega jezika, če ni hkrati zmanjševanja balasta in nepotrebnih vsebin. In ne nazadnje manjkata podrobna analiza in nato veliko bolj smela vizija, kakšnega osnovnošolca si želimo leta 2033.«

Gregor Jurak s **fakultete za šport** pa je jasen, da dodatna ura v tretjem triletju ni dovolj, sploh ker so vse druge ure le stvar izbire. Jurak pravi, da gre za ignoriranje znanosti, stroke in trendov, ki smo jim priča, smo namreč ena redkih držav, ki imamo s športnovzgojnim kartonom natančne podatke, kaj se v populaciji dogaja: »Čudim se, da enostavno ne vidijo potrebe, da bi bila športna vzgoja tudi ena od strateških razvojnih usmeritev, kot so krepitev državljske vzgoje, medijske vzgoje, razvoj digitalne pismenosti ... Na področju, kjer imamo trdne znanstvene dokaze, jasne trende, povezave z drugimi predmetnimi področji dokazane, pa ni poudarka. Tak predlog je zato le malenkostni in lepotni popravek, ki ne bo v ničemer zadostil tistemu, kar bi naša mladina potrebovala. Na podlagi telesne zmogljivosti otrok smo napovedali padec rezultatov na Pisi. Gre za tako močno povezavo, ki je tisti, ki nekaj malega dajo na znanost, ne morejo prezreti. Vidim, da gre res za ignoriranje naših spoznanj.«